

**BULGANYIN MARSALL
A SZOVJETUNIO MINISZTERTANACSA
HELYETTES ELNÖKÉNEK BESZÉDE
A NAGY OKTÓBERI FORRADALOM 33. ÉVFORDULÓJÁN**

Elvtársak!

A Szovjetunió népei ma ünneplik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 33. évfordulóját. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom, amely új korszak alapját rakta le, a dolgozóknak a kapitalista rábszolgaság alóli felszabadítása korszakának alapját, népünk soha nem látott alkotó energiáját és kezdeményező erejét hívta életre. A szovjet emberek a Kommunista Párt vezetésével páratlan hősiességet tanúsítottak úgy a békés munkában, mint hazájuk fegyveres védelmében. A szovjet nép, legyőzve útjában a komoly akadályokat, történelmileg rövid időszak alatt létrehozta a szovjet szocialista rendszert és ma biztosan halad a nagy cél, a kommunizmus felé.

Az Októberi Forradalom győzelmeként keletkezett szovjet rendszerünk nagy átalakító hatást gyakorol az egész világtörténelem fejlődésére. Az Októberi Forradalom elvei egyesítik ma a szocializmus és a demokrácia Szovjetunió-vezette hatalmas táborát. Joggal nyilvánítjuk ezt a marxizmus-leninizmus eszméi győzelmének.

Az események egész menete megerősítette a XIX. és XX. század fordulóján fejlődésének utolsó szakaszába lépő kapitalizmus elkerülhetetlen pusztulásáról szóló marxi-lenini elmélet helyességét. Beigazolódott a marxizmus-leninizmus tudományos következtetése, hogy *a munkásosztály, élén egy forradalmi marxista párttal olyan erő, amely képes a dolgozókat*

harcba vinni a kapitalizmus alóli felszabadításért — magára vállalni a társadalom állami vezetését és megvalósítani a szocializmus felépítésének nemes célját.

Más országok népei a nemzetek testvéri együttműködésének példáját mutató szovjet állam építésének tapasztalatából meggyőződnek arról, hogy a szocializmus felsőbbrendű a kapitalizmusnál, meggyőződnek a marxizmus-leninizmus igazságairól és életéről.

A Szovjetunió belső fejlődésének történelmi sikerei

A Szovjet nép a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 33. évfordulóját a politikai, gazdasági és kulturális élet minden területén aratott nagy sikerekkel ünnepli. A forradalom évfordulójáig elért legfőbb eredményünk, hogy *a szovjet szocialista állam politikai és gazdasági ereje méginkább megnőtt és megszilárdult. A háború utáni években a népének teljes bizalmát és szeretetét élvező szovjet hatalomnak, a világ legdemokratikusabb hatalmának tekintélye még inkább emelkedett a szovjet emberek és más országok dolgozói körében. Szovjet rendszerünk aktív részvételét biztosít az állami és társadalmi életben a legszélesebb népi tömegek számára és e tömegek alkotó erői fejlődésének legjobb formája. Államunk vezető és irányító ereje a Kommunista Párt, amelynek politikáját a szovjet emberek saját politikájuknak tekintik, abban érdekeik megtestesülését látják. Nincs a világon egyetlen burzsoá kormány sem, amelynek belső politikai helyzete olyan szilárd és megingathatatlan volna, mint amilyen szilárd és megingathatatlan a szovjet kormány helyzete.*

A Szovjetunió sikerei a békés fejlődés éveitől kezdve még inkább megerősítették népünkben a szovjet hazafiság érzését, amelynek ereje, mint Sztálin elvtárs tanítja, abban áll, hogy nem faji, vagy nacionalista előítéletek alkotják alapját, hanem a nép mély odaadása és hűsége hazája iránt, országunk valamennyi nemzete dolgozóinak testvéri együttműködése. A szocialista hazáért folyó alkotómunkában fejlődik és erősödik országunk népeinek testvéri együttműködése és barátsága. Az egész Szovjetunió támogatásával felépült romjaiból és gyorsan fejlődött azoknak a körzeteknek gazdasága, amelyek áldozatul estek az elenséges megszállásnak. A népek baráti családjában valamennyi köztársaságunk nagy politikai, gazdasági és kulturális sikereket ért el az utóbbi évek alatt.

A kommunista építés nagy céljai megvalósításáért vívott harcban **töretlenül erősödik a Párt és a szovjet hatalom köré szorosan tömörülő szovjettársadalom erkölcsi-politikai egysége.**

Meggyőzően beszélnek erről a Szovjetunió Legfelső Tanácsának és a nemzeti köztársaságok Legfelső Tanácsainak a háború utáni időszakban lezajlott választási eredményei, amelyek ragyogó győzelmet hoztak a kommunisták és pártunkívüliek sztálini tömbjének.

A szovjet társadalmi és államrend erényei, amelyek a háború idején különleges erővel mutatkoztak meg, éppoly gyümölcsözően nyilvánulnak meg a békés fejlődés közepette is.

A szovjet nép gazdasági és kulturális tevékenységének alapja a háború utáni időszakban az ország népgazdasága újjáépítésének és fejlesztésének 1946—1950. évi öt éves terve volt. Ezt a tervet röviddel a Nagy Honvédő Háborúnak — hazánk valaha átélt legnehezebb háborújának — befejezése után fogadtuk el. Az anyagi kár, amelyet a háború országunk-

nak okozott, annyira komoly volt, hogy ellenségeink önző számításokat építettek rá. Azt remélték, hogy saját erőinkkel nem tudunk kilábolni a háború utáni nehézségekből. *Ezek a számítások azonban alaptalanoknak bizonyultak.* A Szovjetunió nem csupán arra talált erőt és lehetőséget, hogy a háború okozta sebeket behegessze, de megszervezte az iparnak és közlekedésnek, a mezőgazdaságnak, a kultúrának és a dolgozók anyagi jólétének további hatalmas felendítését is. A szovjet nép az öt-éves tervet életérdekeinek megfelelő harci programnak tekintette és lelkesedéssel kezdett a terv valóraváltásához. A kommunista Párt vezette szovjet emberek nem sajnálták az erőfeszítést és munkát a háborúutáni öt-éves terv teljesítéséért és túlteljesítéséért vívott harcban. Ezekben az esztendőkhöz ismét megmutatkoztak a szovjet nép kiváló tulajdonságai és alkotóerői, még inkább kifejlődött a szovjet emberek politikai öntudata és társadalmi aktivitása.

A háborúutáni öt-éves terv új dicső szakasz országunk fejlődésében.

Az öt-éves terv alapvető feladatai azok voltak, hogy helyreálítsuk az ország elpusztult vidékeit, elérjük az ipar és mezőgazdaság háború előtti színvonalát és azután felülmuljuk ezt a színvonalat jelentékeny mértékben. Hatalmas hazánk iránti büszkeség érzésével mondhatjuk ma, hogy

az öt-éves tervnek ezeket a feladatait sikeresen teljesítettük.

Az öt-éves terv előirányozta, hogy a Szovjetunió egész ipari termelésének 1950-re negyvennyolc százalékkal kell emelkednie a háború előtti 1940-es évhez viszonyítva. A termelésnek ezt a színvonalát nemcsak hogy elértük, de iparunk jelentékenyen túl is haladta. *Mint ismeretes, már 1949 negyedik évnegyedében a bruttó termelés havi átlaga túlhaladta az 1940-es színvonalat ötvenhárom százalékkal.* Ez évben az ipari termelés összege még inkább növekedett.

Az ipar bruttó termelésének háború előtti színvonalát 1950 tíz első hónapja alatt hetven százalékkal túlteljesítettük.

Az ipari termelés növekedésének nagy ütemét és a népgazdaság minden ágának fejlődését kapitális építkezések jelentős méretei biztosítják. A háborúutáni öt-éves terv elmúlt időszakában *újjaépítettünk és újból felépítettünk körülbelül hatezer ipari vállalatot, nem számítva a kis állami és szövetkezeti vállalatokat.* A háború-sújtotta körzetek ipara nemcsak teljesen újjaépült, de az új és modernebb technika alapján jelentékenyen bővült is.

Sikeresen valósul meg a nehézipar elsősorban történő újjaépítésének és fejlesztésének feladata.

A vaskohászat fejlesztése terén az öt-éves tervben kitűzött feladatokat túlteljesítettük. Az öt-éves terv szerint 1950-ben harmincöt százalékkal több vasat és acélt kell termelni, mint 1940-ben. *A folyó év első tíz hónapja alatt a vas- és acélttermelés negyvennégy százalékkal múlta felül a háború előtti színvonalat.* Ebből az öntöttvastermelés huszonnyolc százalékkal, az acélöntés negyvennyolc százalékkal és a hengerelt-fémtermelés ötvennyolc százalékkal.

Ezeknek az eredményeknek az elérése érdekében fémipari és építőipari dolgozóinknak sokat kell dolgozniuk. Mint ismeretes, a háború idején a délvidék kohászati ipara teljesen elpusztult. *Ma már új technikán alapon teljesen újjaépült és több fémot termel, mint a háború előtt.* Folytatódott a vaskohászat további fejlesztése az ország keleti körzeteiben

Is. A hengereltfém-termelés színvonala ezekben a körzetekben kettő és félszerese a háborúelőttiének.

A fémkohászat területén az ötéves terv feladatainak megfelelően jelentékenyen megnövekedett a színes- és ritka fémek — alumínium, ón, nikkel, réz, ólom, horgany, magnézium, a wolfram és molibdén-koncentrátumok — termelése.

A széntermelés terén túlteljesítettük az ötéves tervben kitűzött feladatokat.

Az ötéves tervben kitűzött feladat szerint a széntermelésnek 1950-ben ötvenegy százalékkal kell túlhaladnia az 1940. évi színvonalat. A folyó év elmúlt tíz hónapja alatt a széntermelés ötvenhét százalékkal múlta felül a háborúelőtti és

a Szovjetunió világviszonylatban a második helyre került a széntermelésben.

A Donyec-medence szénipara, amelyet a háború teljesen elpusztított, teljes egészében újjáépült. A Donyec-medence bányái ma több szenet termelnek, mint a háború előtt és többet, mint amennyit az ötéves terv kitűzött. A Donyec-medence ismét az ország legnagyobb és legjobban gépesített szénmedencéje. A Moszkvai-szénmedence, amely szintén teljesen elpusztult, ma háromszor több szenet termel, mint a háború előtt.

A Donyec-medence és a Moszkvai-szénmedence helyreállításával együtti tovább fejlődik az urali szénbányászat, a Kuznyec-medence, a Karagandai-medence és az ország többi keleti vidékének szénbányászata. Keleten ma több mint kétszerannyi szenet bányásznak, mint a háború előtt. Túlteljesítették az ötéves tervnek Leningrád és az északi vidékek új szénbázisának, a Pecsorai-szénmedencének kiszélesítésére vonatkozó feladatát. Új szénlelőhelyeket tártak fel az ország más körzeteiben is.

Sikeresen fejlődik kőolajiparunk. Az ötéves terv kőolajtermelési feladatát túlteljesítettük. Az ötéves terv — háborúelőttihez képest — a kőolajtermelésnek tizennégy százalékos fokozását írta elő 1950-re. 1950 tíz első hónapja alatt a kőolajtermelés huszonegy százalékkal múlta felül a háborúelőtti színvonalat. Teljesen helyreállítottuk és technikailag újból felszereltük a háború alatt elpusztult majkopi és grozniji olajvidékek és Nyugat-ukrajna kőolajiparát.

Komolyan fokozódott az új keleti olajvidékek jelentősége. Új, hatalmas olajtelepeket és olajfinomító üzemeket létesítettünk Baskíriában. Gyorsan fejlődik a kuzbisevi területen, a Turkmén, Üzbég és Kazah Köztársaságban az olajtermelés és finomítás. Új, nagy olajlelőhelyeket tártunk fel a Tatár Köztársaságban. Nagy munkák folynak a szahalini olajtermelés fejlesztésére. A keleti körzetek részaránya az egész Szovjetunió kőolajtermelésében negyvennégy százalékra emelkedett az 1940. évi tizenhét százalékkal szemben.

A kőolajfeldolgozó ipar új technikai felszerelést kapott, új, magas oktánszámú repülőgépbenzinfajtákat és más üzem- és kenőanyagokat termel.

A villamosenergia-termelésnek az ötéves terv utolsó esztendejében a háborúelőttihez viszonyítva hetven százalékkal kellett emelkednie, a valóságban nyolcvanhét százalékkal emelkedett. A háborúsújtotta körzetekben, ahol a villamoserőművek teljesen elpusztultak, az erőművek kapacitása és energiatermelése ma felülmúlja a háborúelőtti színvonalat.

A gépgyártás gyors iramban fejlődik.

Az ötéves tervnek a gépek, gépezetek és műszerek gyártása terén kitűzött feladatait sikeresen teljesítjük. Az ötéves terv előíranyozza, hogy a gépi felszerelés gyártásának 1950-ben a háborúelőtti kétszeresének kell lennie. A folyó év elmúlt tíz hónapjában a gépgyártás termelése kétféle egész kétfélezsereze volt a háború előtti színvonalnak. Ugyanakkor a *kohászati berendezések gyártása ötszörösére, a gőzturbináké kétféle egész kétfélezserezésére, a nagy villanymotoroké ötszörösére, a kőolajipari berendezések több mint háromszorosára, a földkiemelőgépeké tizenháromszorosára emelkedett.* A szovjet gépgyártók az utóbbi években a hazai tudomány eredményeire támaszkodva sok új, modern gép- és gépezettípust alkottak és vezették be gyártásukat.

Az ötéves terv évei alatt jelentékenyen javult az iparban a berendezések kihasználása. Így például a *nagyolvasztókat 25 százalékkal, a Martin-kemencéket 32 százalékkal jobban használják ki, mint a háborúelőtti időszakban.* A kőolajkutak kitermelési fűrásának gyorsasága a háborúelőttihez viszonyítva 43 százalékkal növekedett. Amint azonban az élenjáró munkások, élenjáró üzemek és műhelyek példája mutatja, további nagy tartalékok és lehetőségek vannak a berendezések még termékenyebb kihasználására.

Az új technika sikeres bevezetése lehetővé tette a népgazdaság felszerelésének további nagyméretű technikai felújítását, valamint a sok és nehéz munkát igénylő munkálatok gépesítési színvonalának emelését. Ugyanakkor a technikai haladás, kádereink képzettségének emelése, a munkások, mérnökök és technikusok alkotó kezdeményezése biztosította a munka termelékenységének jelentékeny megnövekedését.

Az ötéves terv a munka termelékenységének növekedését az iparban 1950-re a háborúelőtti színvonalhoz viszonyítva harminchat százalékkal irányozta elő.

Ténylegesen a munkások munkájának termelékenysége az iparban 1950 harmadik évnegyedében több mint negyven százalékkal volt magasabb a háborúelőtti színvonalnál.

Az iparban alapvető munka folyik a nyersanyag és egyéb anyag-, fűtőanyag- és villamosenergia-megtakarítás, az üzemtér kihasználásának megjavítása és a forgóalap forgási sebességének meggyorsítása terén. Ennek következtében teljesítik és túlteljesítik az ipari termelés önköltsége csökkentésére előirányzott kormányterveket.

A vasúti szállítás az iparhoz hasonlóan olyan színvonalon dolgozik, amely felülmúlja az ötéves terv kitűzött feladatait. Az ötéves terv 1950-re a vasúti szállítás teheráru-forgalmának növekedését a háborúelőtti színvonalhoz viszonyítva 28 százalékkal irányozta elő. A folyó év első tíz hónapja alatt a teherforgalom a háborúelőtti színvonalat több mint 40 százalékkal haladta túl. Növeltük és felújítottuk a mozdony- és vagonparkot és szilárd alapokra helyeztük a hazai villanymozdony- és gőzmozdonygyártást.

A mezőgazdaságban is jelentős sikereket értünk el.

A folyó évben a bruttó gabonatermés hétmilliárd hatszázmillió pud és a háborúelőtti 1940-es év színvonalát majdnem háromszázmillió puddal múlja felül.

Ugyanakkor a bruttó búzatermés az 1940-es év termését háromszáznegyvenmillió puddal múlja felül.

A bruttó gyapottermés az 1940. évi termést több mint negyven százalékkal múlja felül.

Megnövekedett a cukorrépa termelési eredménye. *Ebben az évben legalább huszonötmillió métermázsával nagyobb a cukorrépatermés, mint az 1940. évi.*

A talajvédő erdőültetvények létesítéséről, valamint a füvesvetésforgó bevezetéséről, továbbá a Szovjetunió európai részének sztyeppés és erdősztyeppés körzeteiben létesítendő mesterséges tavak és vízgyűjtőmedencék építéséről szóló, 1948-ban elfogadott terv sikeresen valósul meg. *Két esztendő alatt egymillióháromszázezer hektárnyi területen létesültek erdőültetvények, az említett körzetek kolhozuibán és szovhozaiban több ezer mesterséges tó- és vízgyűjtőmedence épült.*

Ez év augusztusában fontos határozatot hoztunk, amely szerint több mint négymillióháromszázezer hektárnyi területen új öntözési rendszerre térünk át. Az új öntözési rendszer ideiglenes öntözőcsatornák építését irányozza elő az állandóak helyett, amelyek megnehezítették a földművelés modern gépi technikájának alkalmazását. Az új öntözési rendszer ezzel lehetővé teszi az öntözött területek méreteinek növelését, valamint a munka termelékenységének jelentékeny emelését az öntözéses földművelésben.

A folyó évben a Párt és a kormány erőfeszítései a mezőgazdaság területén mutatkozó központi feladat megoldására — az állattenyésztésnek minden módon való fejlesztésére — irányulnak. A kolhozok és szovhozok a társadalmosított haszonállattenyésztésük háromszázötven százalékos fejlesztési tervét teljesítve jelentékenyen növelték az állatállományt és annak hozamát.

Állattenyésztésünk a háború idején erősen szenvedett. Az ország legfontosabb állattenyésztési körzeteiben, Ukrajnában, Észak-Kaukázusban, Bjeloruszsiában, a Központi-Feketeföld vidékén, az állatállomány a keletre áttelepített, vagy a lakosság által elrejtett csikélv rész kivételével teljesen megsemmisült. Szennvedett a háború idején az állattenyésztés az ország más körzeteiben is. Ennek ellenére

a társadalmi tulajdonban lévő haszonállattenyésztés háborúelőtti színvonalát nemcsak teljesen helyreállítottuk, hanem ezt a színvonalat jelentékeny mértékben felül is múltuk.

A szarvasmarhaállomány a kolhozokban ma harmincnyolc százalékkal, a juh- és kecskeállomány hatvanöt százalékkal, a sertésállomány ötvenöt százalékkal nagyobb, mint a háború előtt. A kolhozok és szovhozok jelentékenyen növelték a tenyészállatállományt.

A kolhozokban és szovhozokban nagyobb szabású intézkedéseket tesznek jól épített istállók létesítésére és az állattenyésztéshez szükséges takarmánypap megteremtésére. Különböző takarmányvetésforgókat vezetnek be, a fűfélék vetésterületét növelik, fokozódik a silózható takarmányok és gumós takarmánynövények termelése, új, nagy terméshozamú takarmánynövények termelését kezdték meg: így a szudáni fűt, a durra-kölest, stb.

A gabonafélék és ipari növények termelésének növelése, valamint az állattenyésztés hozamának fokozása tartós nyersanyagalapot teremt a könnyű- és élelmiszeripar további fejlesztése számára.

A Párt és a kormány nagy segítséget nyújt a kolhozoknak, a szovhozoknak és a mezőgazdasági gépállomásoknak. A mezőgazdaságot nagy mennyiségben látják el mindenféle gépi felszereléssel. Traktor- és mező-

gazdasági gépgyárainkat a háború idején lerombolták; ma már helyreállították őket és az újonnan épített üzemekkel együtt

az idén a mezőgazdaságnak négyszer több traktort (tizenöt lóerősre átszámítva), háromegész nyolctizedszer több kombájnt, négyszer több traktorekét, majdnem hatszor több traktorvetőgépet és traktorboronából több mint háromszor többet adnak, mint 1940-ben.

A vegyipar egyre növekvő mértékben látja el a mezőgazdaságot műtrágyával. A folyó évben a mezőgazdaság foszfór-, káli- és nitrogénműtrágyából majdnem kétszer többet kap, mint 1940-ben.

Az élenjáró technikával felszerelt nagyüzemű kollektív gazdaság vezetése megköveteli a kolhoztermelés gazdaságtanának, valamint az agrotechnika és a gépesítés alapjainak ismeretét. A kolhoztagok közül nagy-szerű szervezők, a mezőgazdaság vezetői és mesterei kerültek ki. Ezzel azonban nem szabad megelégednünk. Ezért a Párt és a kormány felelősséget vállal a kolhoz-káderek további megerősítését és a tudomány, valamint a mezőgazdaság élenjáró tapasztalatainak bevezetését a kolhozok termelésébe és a gép- és traktorállomások munkájának gyakorlatába.

A népgazdaság fellendülését a nemzeti jövedelem növekedése és népünk anyagi jólétének és kulturális színvonalának további emelkedése kíséri.

A kapitalista országokban a dolgozók által létrehozott nemzeti jövedelem oroszánrészt a kizsákmányoló osztályok sajátítják ki. A szovjet szocialista gazdasági rendszerben a nemzeti jövedelem a dolgozóké és nem a kizsákmányoló osztályok gazdagodása érdekében, hanem a munkások, parasztok és értelmiség anyagi helyzetének rendszeres javítása és a szocialista termelés kibővítése érdekében kerül elosztásra. Ennélfogva a nemzeti jövedelem növekedése a szovjetek országában a legáltalánosabb és legvilágosabb kifejezője a dolgozó tömegek anyagi jóléte növekedésének.

Az ötéves terv meghatározta, hogy a nemzeti jövedelemnek 1950-ben harmincnegyzésszel kell felülmúlnia a háborúelőtti színvonalat. A Szovjetunió nemzeti jövedelme már 1949-ben majdnem elérte ezt a színvonalat és

1950-ben a nemzeti jövedelem — megfelelő árakban — több mint hatvan százalékkal haladja túl a háborúelőtti színvonalat

— vagyis jóval többet, mint ahogy az ötéves terv előírta.

Mint ismeretes, a szovjet kormány pénzreformot valósított meg és 1950-ben harmadízben szállította le a közszükségleti cikkek kiskereskedelmi árát. Ez a szovjet rubel még nagyobb megszilárdulását, vásárlóerejének növekedését eredményezte. A munkások és alkalmazottak jövedelme egy dolgozóra számítva — megfelelő árakban, már 1949-ben huszonhét százalékkal múlta felül a háború előtti színvonalat. A parasztok jövedelme ennek megfelelően több mint harminc százalékkal növekedett. *A folyó évben a munkások és alkalmazottak reálbére tovább növekszik és emelkedik a parasztok jövedelme.*

Országunkban — mint ismeretes — nincs munkanélküliség. A népgazdaságban dolgozó munkások és alkalmazottak száma szüntelenül növekszik és jelenleg huszonkét százalékkal múlja felül a háborúelőtti létszámot.

A dolgozók anyagi helyzetének javulása kifejezésre jut a lakosság vásárlóképeségének növekedésében és a kereskedelmi forgalom megnagyobbodásában. A folyó évben a helyi forrásokat nem számítva, a háború előttinél harmincöt százalékkal több húst és húsgyártmányt, ötvenhárom százalékkal több halat, hatvan százalékkal több vaját és egyéb zsiradékot, több mint harminc százalékkal több cukrot és cukrászati készítményt, harmincnégy százalékkal több gyapot-, gyapjú-, selyem- és lenszövetet, harmincöt százalékkal több lábbelit, harminchét százalékkal több hariszyát és zoknit, harmincegy százalékkal több szappant irányíthattunk az állami és szövetkezeti üzletekbe árusításra a lakosság számára.

A fogyasztás ma jelentékenyen túlhaladja a háborúelőtti színvonalat.

A Párt és a kormány elsőrendű fontosságú ügynek tekinti az ország lakásállományának növelését, így azt is, hogy segítséget nyújtson a munkásoknak, a parasztoknak és az értelmiségnek az egyéni lakásépítés terén.

A háborúutáni ötéves terv elmúlt négy éve és tíz hónapja alatt összesen körülbelül kilencvenmillió négyzetméternyi lakóterületet állítottak helyre vagy építettek fel.

Ugyanezen idő alatt a falvakban több mint két és félmillió lakóházat állítottak helyre, vagy építettek. Ezek a számok országunk lakásépítésének jelentékeny méreteiről beszélnek. A lakásépítési terveket azonban nem mindenütt teljesítik teljes egészükben. A lakóházak a városokban és a falvakban lassan és még mindig drágán épülnek.

A kormány nagy összegeket fordít szociális és kulturális intézkedésekre. A háborúutáni években országunkban több ezer iskolát, könyvtárat, gyermekintézményt, igen sok kórházat, szanatóriumot, üdülőt, klubot, színházat és filmszínházat állítottak helyre vagy építettek újonnan.

Az elemi — hétosztályos — és középiskolában, a technikumokban és egyéb középfokú tanintézetekben harminchétmillióan tanulnak. A főiskolák diákjainak száma egymilliókétszázharmincezer. Ez több mint négyszáz-ezerrel múlja felül a háborúelőtti létszámot.

A szovjet irodalom és művészet, amely a nép érdekeit szolgálja és fontos eszköze a szovjet emberek kommunista nevelésének, sikeresen fejlődik.

Megerősödött a tudományos kutatóintézetek hálózata. Új, nagy lépéseket tettünk annak a feladatnak megoldására, amelyet Sztálin elvtárs tűzött a szovjet tudósok elé: „Ne csupán elérjék, de a legközelebbi jövőben haladják is túl az országunk határaitn túli tudomány eredményeit.”

Az atomenergia titkának feltárása után tudósaink sok más nagy munkával és felfedezéssel járultak hozzá a technikai haladáshoz, népgazdasági terveink teljesítéséhez és túlteljesítéséhez.

Ebben az esztendőben a nyelvtudomány és az élettan területén lefolyt alkotó viták lendítették előbbre szovjet tudományunk fejlődését.

Rendkívül nagy jelentőségük volt Sztálin elvtárs hozzászólásainak a nyelvtudomány kérdéseivel kapcsolatos vitában. Ezek a hozzászólások éles fordulatot tettek lehetővé mindenekelőtt a tudománynak ebben az ágában. Sztálin elvtárs megmutatta, hogy a tudomány a vélemények harca nélkül, a bírálat szabadsága nélkül, az elavult formuláknak és következtetéseknek újakkal való felcserélése nélkül nem fejlődhet, nem haladhat.

Sztálin elvtárs ezzel az egész szovjet tudományos gondolat számára széles teret nyitott az államunk előtt álló új feladatok megoldásában.

Amikor gazdasági és kulturális fejlődésünk sikereiről beszélünk, lehetetlen, hogy ne szóljunk dicső, fegyveres erőinkről, hadseregünkről, légi-erőnkről és haditengerészeti flottánkról.

Fegyveres erőink becsülettel teljesítve harci kötelességüket, megbízhatóan őrködnek hazánk békéje és biztonsága felett.

Sztálin elvtárs azt tanítja, hogy a kommunizmusban a tervszerűen megszervezett népgazdaság mind az iparban, mind a mezőgazdaságban a legmagasabbfokú technikára fog támaszkodni. Ennélfogva meg kell szerveznünk a szovjet gazdaság további, újabb fellendülését, még magasabbra kell emelnünk a gazdasági ágak technikai színvonalát, és tovább kell fejlesztenünk országunk termelő erőit. A szovjet nép előtt álló e feladatok fényében óriási jelentősége van a volgai, kujbisevi és sztálingrádi vízierőművek, az amudarja-krasznovodszki turkmén főcsatorna, a Dnyepr-folyón a kahovkai vízierőmű, valamint a délukrajna-északkrimi csatornák megépítésére vonatkozó kormányhatározatoknak. *Méreteiben, technikai elgondolásukban és megvalósítást határtejükben ezek az építkezések már valójában a kommunizmus építkezései.* Mind-egyik közülük vízierőmű, gát, csatorna, vízgyűjtő és öntöző-rendszer építését foglalja magában. Az új építkezések a technikai felszerelések bonyolult rendszerét alkotják. Ilyen létesítmények felépítése csak országunkban, a szocialista tervgazdálkodás viszonyai között lehetséges.

Az újonnan felépítésre kerülő négy vízierőmű terobe vett kapacitása több mint négymillió kilowatt és közepes vízállás mellett évenként huszonkét milliárd kilowattóra villamosenergiát szolgáltat, vagyis majdnem tizenegyszer többet, mint amennyit 1913-ban az egész cári Oroszország villamoserőművei termeltek.

A kujbisevi és a sztálingrádi vízierőművek lehetővé teszik, hogy teljes mértékben ellássák villamosenergiával Moszkvát és sokkal gyorsabb ütemben fejlesszük a Volgavidék és a Központi Feketeföld-övezet gazdaságát. A turkmén főcsatorna vízierőművei és a kahovkai vízierőmű pedig a Káspi-tenger menti és a Dnyepr alsó folyása menti vidékek gazdaságának fejlesztését teszik lehetővé. Az országnak lehetősége nyílik új ipari üzemek építésére és az élenjáró technika bevezetésére a már működő üzemekben. A Volgán túl, a délukrajnai és északkrimi, valamint a Káspi-tenger menti és középázsai pusztá és felpusztá vidékek öntözése és vízzel történő ellátása

az országnak pótlólag többmillió pud búzát, rizst, gyapotot és más ipari növényt ad.

Az öntözött földeken nagymértékben fejlődésnek indul az állattenyésztés. Az új állomások villamosenergiája széles alkalmazásra talál az iparban és mezőgazdaságban. A volgai, amu-darjai és dnyepr-i építkezésekről szóló kormányhatározatot országunkban nagy lelkesedéssel fogadták. Számos ipari üzem munkásai kötelezettséget vállaltak, hogy gyorsan és jól kielégítik az új építkezések szükségleteit. A szovjet tudósok, mérnökök és technikusok alkotó erőiket az új építkezés technikai problémáinak megoldására fordítják. A Volga-vidék, Turkménia, Ukrajna és a Krim kolhozparasztrajai és kolhozparasztnői kötelezettséget vállaltak, hogy munkájukkal meggyorsítják az építkezéseket.

A szovjet társadalom fejlődésében egyre nagyobb jelentőséget nyer kádereink eszmei-elméleti megszilárdulása. A szocializmusból a kommunizmusba vezető átmenet körülményei köteleznek bennünket, hogy magasabb színvonalra emeljük az egész ideológiai munkát, elérjük a dolgozók kommunista nevelése ügyének további javulását.

A kommunizmus nem épülhet fel anélkül, hogy embereink tudatában teljesen le ne küzdenénk a kapitalizmus csökevényeit. Ezért kell hát fokoznunk a harcot a munkához, a szocialista tulajdonhoz, az állami érdekek szem előtt tartásához való nem-kommunista viszonynak különféle megnyilvánulásaival szemben. Határozottan ki kell irtani a burzsoá befolyásokat a tudomány, az irodalom és a művészet terén, állhatatosan tökéletesíteni kell munkánkat minden szakmához tartozó kádereink marxista-lenini nevelése terén, segítenünk kell a kádereket, hogy elsajátítsák a társadalom fejlődési törvényeinek tudományát.

Kommunista Pártunk arra szólít fel bennünket, hogy ne elégedjünk meg az elért eredményekkel és ne szédüljünk meg a sikerektől. Szovjet emberekhez méltatlan volna, ha nem vennénk észre a munkában mutatkozó hiányosságokat és nem tennénk intézkedéseket azok megszüntetésére. Így például nem lehet szó nélkül elmenni az olyan túrhelytelen jelenség mellett, mint az állami tervek kötelező teljesítését kimondó törvények megsértése. Ezideig az ipar több ágazatában egyes üzemek rendszeresen nem teljesítik a számukra megállapított tervét. Az ipar ezen ágazatainak vezetői azzal nyugtatják meg magukat, hogy a tervet nem teljesítő üzemek rossz munkája okozta hiányokért kárpótolnak az élenjáró üzemek tervtúlteljesítései.

Ez helytelen, az állami tervek teljesítésének nem szovjet módszere. Ennek a gyakorlatnak, amely egyes üzemek rossz munkáját mások jó munkájával próbálja elkenni, semmi köze sincs a szovjet gazdaságvezetés módszeréhez. Ezek a fogások nem illenek a szocialista gazdaság dolgozóihoz. Így csak burzsoá spekulánsok gondolkozhatnak és cselekedhetnek. *Az állami terv: törvény. Minden egyes üzemnek teljesítenie kell a rá kiszabott feladatot.* Ebből kell kiindulnia nemcsak az ipar, hanem egész szocialista építésünk valamennyi egyéb ágazata dolgozóinak is.

Nem kevésbé fontos megemlíteni a kapitális építkezések terén mutatkozó komoly hiányosságokat. Ezekre Sztálin elvtárs hívta fel figyelmünket. Az ipari termelés fejlődését a termék önköltségének csökkenése kíséri és ennek alapján csökken az áruk ára, megszilárdul a szovjet rubel. Ugyanakkor az építkezés költsége a kapitális munkálatok méreteinek jelentékeny megnövekedése ellenére sem csökken, rendkívül magas marad. Az építésztervezésben felesleges pazarlásokat engednek meg. Ez drágítja az építési költségeket. A kapitális építkezések tervzésében mutatkozó komoly hiányosságok következtében az anyagi eszközök sok építkezésre forgácsolóvá szét. Ez meghosszabbítja az építkezések időtartamát, akadályozza az új kapacitások üzembehelyezését és növeli a be nem fejezett építkezések számát. Kapitális építkezéseink mostani hatalmas lendületét tekintve, ez a kérdés nagy állami jelentőségű.

Építési szervezeteink vezetőinek kötelességük, hogy véget vessenek annak, hogy nem tartjuk be az építési költségek csökkentésével kapcsolatos, a kormány által kitűzött feladatokat, hogy biztosítsák az építési határidők döntő megrövidítését, megjavítsák munkájukat és felszámolják az elmaradást népgazdaságunk egyéb ágazataitól.

A munkánkban mutatkozó hiányosságok ellen vívott harc igaz és ki-

próbált eszköze a bolsevik kritika és önkritika. A Párt azt tanítja, hogy a kritika és önkritika, amely a szovjet társadalom egyik mozgatóereje, hozzásegít bennünket, hogy erélyesen eltávolítsuk az idejétmúltat és elavultat, utat vágjunk az új, az elenjáró, a haladó számára. Éppen ezért a kritikát és önkritikát nem esetről esetre, hanem állandóan kell alkalmazni. *A kritikának és önkritikának állandóan működő jegyvernek kell lennie, amely egész munkánk megjavítáát szolgálja.*

A politikai nevéésben, a gazdasági és kulturális építésben mutatkozó hiányosságok felszámolása lehetővé teszi a szocialista termelés fejlődése új forrásainak feltárását és ezzel haladásunk meggyorsítását a kommunizmus felé vezető úton.

A Szovjetunió és a harc az egész világ békéjének megszilárdításáért

A Szovjetunió a népgazdasági építés feladatait megvalósítva átlhatóan küzd a békéért, valamennyi ország népeinek barátságáért és együttműködéséért.

A Szovjetunióval vállvetve harcolnak a békéért és a népek barátságáért a népi demokráciák — *Albánia, Bulgária, Magyarország, Lengyelország, Románia, Csehszlovákia.*

A nagy kínai nép a Mao Ce Tung elvtárs vezette *Kínai Kommunista Párt* irányításával aktívan küzd a béke ügyéért.

Szilárdan áll a béke táborában a *Német Demokratikus Köztársaság.*

A hős koreai nép felszabadító háborút vív a béke ügyéért, szabadságáért és függetlenségéért.

Mindezek a népek jelentik a béke, a szocializmus és a demokrácia táborát.

Sztálin elvtárs ismételtén rámutatott arra, hogy a gazdasági rendszerek és ideológiák különbözősége nem zárja ki az együttműködést és a normális kapcsolatokat a Szovjetunió és a kapitalista országok, így a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok között sem.

„Az együttműködés — mondja Sztálin elvtárs — *nem követelt a rendszerek azonosságát. Tiszteletben kell tartani a nép által elfogadott rendszert.*” Ugyanakkor Sztálin elvtárs rámutat, hogy *„különbséget kell tenni az együttműködésre irányuló óhaj és az együttműködés lehetőség között. Az együttműködés lehetőége mindig megvan, de az együttműködésre irányuló óhaj nincs meg mindig.”*

Ami a Szovjetuniót illeti, az egész világon ismerik kormányunk számos erőfeszítését és gyakorlati lépését, amely a béke ügyének megszilárdítását és a népek együttműködését szolgálja.

A szocializmus és a demokrácia táborával, a béke táborával szemben áll az imperializmus tábora, amelyet az Amerikai Egyesült Államok uralkodó körei vezetnek. Ez a tábor az új háború kirobbantásának politikáját, az erős országok gyengék feletti uralmának politikáját folytatja.

A második világháborúig az amerikai imperialisták fő versenytársai a világpiacon *Németország és Japán* voltak. Ezeknek az országoknak a háborúban történt szétzúzása után az USA imperialistái a kikapott helyzetet fel akarják használni a nyersanyagforrások és áruelhelyező piacok meghódítására. Céjaik azonban nem szorítkoznak csupán erre. Az amerikai imperialisták arra számítanak, hogy az új, a harmadik háborúnak a Szovjetunió, a népi demokráciák megdöntésére valamennyi többi ország